

varer, som er indførte nu efter Krigen. Jeg vil se en af disse Luksusvarer i Belysning af netop Spørgsmaalet: en Bro over Lille Bælt. Der er indført en saadan Mængde af vedkommende Luksusvarer, som vi uden Skade kunde være foruden, at det Beløb, som deres Anskaffelse har kostet, vilde være tilstrækkelig stort til at bekoste Anlæg af en saadan Bro. Jeg tænker paa Biler, som er et Køretøj, et privat Køretøj, medens Bro over Lille Bælt vilde betyde en stor Forbedring af det samfundsmæssige Køretøj. Et Blad har opgjort Bilernes Antal herhjemme til 8 400 og har sat Gennemsnitsprisen for disse til en halv Snes Tusinde Kroner. Det er 84 Mill. Kr. Det er mange Penge. Nu kan Bilen være et udmærket Køretøj, det er særdeles behageligt for dem, der har Raad til at anskaffe sig det, men absolut samfundsmæssigt er det jo ikke, forsaavidt Talen ikke er om Transportbiler eller Biler, der bruges af Læger eller andre samfundsnyttige Borgere for at komme hurtigt af Sted til Arbejdet. Den store Almenhed har ikke megen Interesse i disse Luksusbiler.

Hvis Samfundet var fornuftigt indrettet, vilde det kunne sige: først og fremmest maa vi have det almene, det, som hele Befolkningen skal bruge, i Orden, først og fremmest maa dette Køretøj være i god Orden; før kan vi ikke gaa ind paa, at nogle Mennesker flottes sig med et ekstra dyrt Legetøjskøretøj. Jeg kunde tænke mig, at Finansministerens Myndighed havde været udstrakt saa langt, at man for at købe en Bil skulde indsende Andragende til Finansministeren — ikke fordi jeg tror, at den højtærede Finansminister mangler Arbejde, men jeg kunde tænke mig noget saadant —, og naar der kom Andragende om et saadant Luksuskøretøj, kunde jeg tænke mig, at Finansministeren vilde sige — uden at jeg derfor vil stikke Finansministeren noget i Skoene, han plejer at kunne svare selv —: Nej, det kan vi skam ikke tillade, for her gaar jeg og skal skrabe Penge sammen til en Bro over Lille Bælt for at forbedre vort samfundsmæssige Køretøj; og saa længe det ikke er i Orden, bliver der ingen Bil til Dem. Jeg kunde tænke mig, at Andragendet vilde blive afslaaet. Men saadan er det ikke og kan det maaske vanskeligt blive. Jeg kunde ogsaa tænke mig, at Finansministeren vilde spørge: Hvad er det for et samfundsnyttigt Arbejde, du har udført, der giver dig denne store Fortjeneste? Svarene vil jo blive noget forskellige. Hvis Folk var ganske ærlige, vilde en maaske svare: Jeg har drevet en lille

rask Kædehandel, ganske vist lidt udenfor Reglerne, men ellers ganske skikkelig; det har givet rigeligt med Mælk i Spanden, og nu vil jeg gerne ud og vigte mig lidt. En anden vilde sige: Jeg har lagt lidt paa Værerne, ikke saadan, at det er Vareaager, men saadan, at det har givet ganske godt, og nu vil jeg gerne flotte mig lidt for de Penge, jeg har tjent. Jeg kunde tænke mig, at Finansministeren vilde sige: Tal med Thorup om det, saa kan vi altid siden se, om der bliver Raad til den Bil.

Nu er imidlertid disse Biler købte, og det er ikke nemt at faa Pengene tilbage. Men jeg tror, at den højtærede Finansminister er enig med mig i, at der var mere Mening i, at man først sørgede for det samfundsnyttige og saa bag efter regnede ud, om der kunde blive Raad til mere. Men hvordan kommer man nu disse Forhold til Livs? Jeg ser ikke den største Fare i, at nogle Mennesker har store Indtægter, men i Forbruget, særlig Anskaffelsen af saadanne Luksusvarer, hvor alle Pengene gaar direkte til Udlandet. Det er vistnok rigtigt, naar jeg mener, at en stor Part af Udgiften til Luksuskøretøjer gaar direkte til Udlandet og ikke giver synderligt at bestille herhjemme. Dette har naturligvis i høj Grad taget paa den nationale Formue, og ikke mindst af den Grund har man Pengeknaphed herhjemme, saa at det er vanskeligt at laane baade for Staten, for Kommunerne og for private. Hvis man kunde tænke sig, at der ved Siden af Formue- og Indtægtsskatten kunde indføres en Forbrugsskat, en Skat paa det Forbrug, der laa over et rimeligt Forbrug efter den Nytte, vedkommende har udrettet i Samfundet, vilde jeg mene, at en saadan Beskatning ikke var uretfærdig. Den Mand, som uden at have udført noget nævneværdigt samfundsnyttigt Arbejde, har erhvervet store Indtægter, og som flottes sig i sit Forbrug langt ud over rimelige Grænser, han snylter efter min Mening paa Samfundet. En saadan Forbrugsafgift vilde derfor være retfærdig, men den var maaske vanskelig at gennemføre.

En og anden vilde maaske sige: Ja, men naar du taler om Forbruget, skulde du tage Arbejdernes med! Jeg kunde tænke mig, at en eller anden vilde sige det, fordi jeg har hørt saa meget fra forskellige Sider om, hvorledes Arbejderne ødsler med de Penge, de tjener. En Historie, som gaar igen mange Steder, er Fortællingen om, hvorledes denne eller hin Mand, denne eller hin Frue i forskellige Butikker har truffet Arbejderhustruer, som ikke kunde